

V.

Omnis Comites de Eberstein, di-
fertè fatentur, se non habere Advocatiam,
in hocce Monasterio, sed solummodò Prote-
ctionem : illiusque juris conditiones.
luculenter illustrant.

A.C.1276..

NOs OTTO Senior de Eberstein, unā
 cum filijs meis Ottone videlicet & Wolfredo.
 Et nos Simon Comes Geminipontis, & de E-
 berstein, & filij mei Gottfridus & Eberhardus, cum
 omni generatione aosta, nosse volumus præsentes,
 & scire futuros, Quod mutua internos deliberatio-
 ne tractauimus, qualiter Claustrum monachorum
 in Alba Cisterciensis Ordinis, Spirensis Dioecesis,
 ad statum reformaretur priorem, Quod occasione
 nonnullorum, qui se pro Aduocatis et Dominis in-
 gerebant, ad statum miserabilem deuenerat & col-
 lapsum. Ad quam reformationem accessit Illustris-
 sirai Domini Rudolphi Romanorum Regis ordina-
 tio & præceptum, ut nomine suo & Imperij Abbas
 & Conuentus eiusdem loci, quem vellent eligerent
 defensorem. Verum quia nostri progenitores dicti
 Cenobij fundatores extiterant, Abbas & monachi
 ante dicti ex nostra generatione unum tantum suc-
 cessione post alterum, priore pro tempore vel causa
 cedente vel decadente, decernebant eligere defen-
 sorem.

Conditiones
 & jura Prote-
 ctionis Monas-
 teriorum, deß
 Schirme über
 die Clöster.

sorem, qui eis vice & nomine Imperij præsit ut profit, Jus quoq; & auctoritas eligendi (a) singulis vici- bus in ipsorum erit arbitrio monachorum. Eum igitur quem ex nobis elegerint, gratum habentes, promittimus bona fide, ut super eo nec reliqui indi- gnentur, ymo conferimus & ipsis, & colonis plena- riā auctoritatem utendi siluis, pratis, pascuis, a- quis, vijs, inuijs et almendis in omni nostro Domi- nio et districtu. Nec tamen occasione huiusmodi ad aliqua seruitia tenebuntur. Denominatus etiam sive Electus ex nobis nequaquam se gerere debet, sicut nec est, pro aduocato vel Domino, sed Defensore. Præterea nos astringimus per præsentes, quod ipsos monachos cum suis in Clauistro Grangijs, Curijs, molendinis, rebus vel possessionibus, tam habitis, quam habendis, et villis specialiter nullo modo gra- vabimus, in postulatione, ablatione, vel extorsione frumenti, vini, animalium, canum, pullorum, dena- riorum, feni, pabuli, Howperecht / Hertrech / duber / freuel / Stewre / Beche / Vogtehabern / nec præcipue grauabimus venatoribus, canibus, aut vecturis, seu rebus etiam qnibuscunq;. Quod enim hactenus per nos eis fuerat illatum, per præsentes recognoscimur ex mala processisse consuetudine, non ex iure. Ipse etiam Defensor, si quicquam duxerit postulan- dum, non per quemlibet, sed propria persona, vel per solum suum vicarium, qui ad huiusmodi fuerit deputatus, rationabiliter postulet ab Abate, vel ab eo solo, quem Abbas constituerit loco sui. Quæ pe- titio, si forrè admissa non fuerit, non ægrè ferat. Ad hoc quoq; nos præsentibus obligamus, quod in Wol- danis

Eaumeratio
variorum ser-
vitorum, que
Advocati, die
Kasten Vogt /
aut etiam con-
ditionati Pro-
tectores, per
abusum, vel
singularem
conventionem,
exigere sole-
bant.

danis, & Herbergen Reisarum, ad ipsos, & ad villas,
vel possessiones eorum nullatenus diuertemus. Ve-
runtamen rogamus ut dum ad Claustrum, vel Gran-
gias eorum, nos cum nostra familiari & domestica
familia deuenire contigerit, recipiamur & tracte-
mur honorifice et benigne. Nos quoque prout ipso-
rum Ordo requirit, cibo et potu contenti erimus,
quibus & ipsi utuntur ibidem. Adiiciendum quo-
que, quod de Judicijs faciendis; vel præsidendis,
nisi secundum nutum Abbatis, et de Scultetis et
Officialibus eorum, statuendis vel destituendis
etiam ad Defensorem nullo modo pertinebit, per
quos si quid terminari non poterit, Monachis à De-
fensore auxilium implorantibus cooperari tene-
bitur brachio seculari. Nec tamen hac vel alia ra-
tione guerras, prælia, vel Bringe potentum debebit
inire, nisi super hoc rogatus fuerit ab Abbe specialiter et Conuentu. Ad eadem etiam exequenda
idem Defensor, si necesse fuerit, Imperij auxilium
inuocabit, qui etiam quamdiu ipsi Claustro utilis
fuerit & expediens, duntaxat fungetur dignitate et
nomine Defensoris. Nos igitur uniuersi recogno-
scentes nihil Juris aduocatiæ nos in sæpedicto clau-
stro cum suis habuisse vel habere, Libertates, litte-
ras, & gratias, quas habent ab Ordine, à nostris Pro-
genitoribus, & à nobis, præsentibus confirmantes,
bona fide promittimus obseruare. In cuius rei testi-
monium, euidentiam & robur, Monasterio præha-
bito perpetuo valiturum. Nos Otto & Simon ante-
dicti præsentem litteram præfatis Monachis, nostris
sigillis tradidimus communitam, quibus & nos o-

T mnes

maes, de posteritate & generatione Eberstein sumus contenti. Datum Anno Domini Millesimo Ducentesimo, Septuagesimo Sexto. Dominica Januocauit, in Capitulo Claustrī præscripti, coram Conuentu & multis alijs fide dignis.

NOTATIONES.

Schutz: vnde Schirmsgericht der Clöster: vnum simplex & nudum: alterum conditionatum. Conditiones puræ Protectionis, propter hinc eleganter enumerantur; sequentes ferè sunt.

(a) **D**uplices est ius Protectionis, sive **Schutz / vnde Schirms über die Clöster: vnum simplex & nudum: alterum conditionatum. Conditiones puræ Protectionis, propter hinc eleganter enumerantur; sequentes ferè sunt.**

Proprietates puræ Protectionis.

Vt nempē nomine Imperij præsit, ut prospicit.

Vt ius eligendi, sit in arbitrio Monachorum.

Vt Monasterium, eiusque subditi ad nulla seruitia teneantur.

Vt Defensor minimè pro Domino, vel Aduocato se gerat.

Vt si quid ab Abbatे postuletur, non agrè ferat, si forte talis petitio non sit admissa.

Vt hospitium Protectori eiusque familiaribus non nisi precari debet.

Vt Scultetos, & Officiales non constituant, sed iudicijs solummodo præsit: ac Monachis auxilium potentibus cooperari teneatur brachio seculari.

Vt ad nutum Monasterij amoueri queat.

Proprietates conditionatae Protectionis.

Vicissim conditionati Protectores illi sunt, die den Erb-Schutz: & ex conuentione singulari (qua afferenti probanda) varia seruitia exigunt, quæ hinc enumerantur: plerunque etiam violenter extorquentur. Nempe cum in claustro, Grangis, eurijs, (feudistici authores curtem vocant, & plerumque sumitur pro villa, aut saltē vna curtis, plures habebat mansos. Germanica Monasteria Stelchöf indigitabant. Lindenbrog. verbo curtis.) molendinis, aliisque possessionibus, frumentum, vīnum, animalia, denarij exiguntur.

Curia, curtis.

Item

Item Hauberecht / hoc est, beneficium successorum in bonis hominum priorum. VVehner verb. Haubtfälle. Speidel. verb. Hauberecht. Besold. in Thesaur. verbo Hauberecht.

Hauberecht.

Hertrechte / quod ratione loci vel domus soluitur, i. als ein Rauchheng. Wehner verb. Heerdrechte.

Heerdrechte.

Fräuel. Sanè Aduocatus plerumque parte in aliquam habebat mulierum; ob laborem, in iudicijs, administrandis. Knischen de iure superioritatis. cap. 4. n. 500. & seqq.

Advocatus
quandoq; ha-
bet partē mul-
ierum.

Steir/ Echen/ Vogthäbern/ Jägerah/ vnd Hundezgen.

Gastrechte / vnd Einkehr.

Constitutio officialium ad iudicia exercenda.

Exercitium criminalis vel ciuilis Jurisdictionis.

VI.

A DOLPHI Romanorum Regis Innovatio , & Confirmatio Privile- giorum, Monasterio Albensi à Ruldolpho I. Suo Antecessore, concessorum.

An. Chr. 1298.

ADOLPHVS Dei gratia Romanorum Rex semper Augustus. Vniuersis Sacri Romani Imperij fidelibus praesentes litteras inspecturis, Gratiam suam & omne bonum. Novetis nos litteras claræ recordationis Rudolphi quondam Romanorum Regis Prædecessoris nostri vidisse, tenorem huiusmodi continentes.

RVDOLPHVS Dei gratia Romanorum Rex semper Augustus. Vniuersis Sacri Ro-

T 2 mani